

1 Co w praktyce oznacza termin prawny „władza rodzicielska”? Jakie prawa i obowiązki ma osoba sprawująca władzę rodzicielską?

Termin „władza rodzicielska” oznacza prawo do wybrania imienia i nazwiska dziecka, sprawowania nad nim pieczy, zarządu jego majątkiem oraz reprezentowania go we wszelkich kwestiach i czynnościach prawnych dotyczących jego osoby lub majątku. W praktyce termin ten obejmuje wszystkie kwestie mające istotne znaczenie dla dziecka (jako osoby) oraz dla jego majątku.

Władza rodzicielska stanowi obowiązek i prawo rodziców, którzy wykonują ją wspólnie. Przy wykonywaniu władzy rodzicielskiej należy kierować się dobrem dziecka (art. 6 ustawy nr 216/1990).

2 Kto z reguły sprawuje władzę rodzicielską nad dzieckiem?

Oboje rodzice wspólnie wykonują władzę rodzicielską wobec dziecka.

3 Jeżeli rodzice nie są w stanie lub nie chcą sprawować władzy rodzicielskiej nad dzieckiem, czy można wyznaczyć inną osobę w ich zastępstwie?

Tak, w takich przypadkach sąd może ustanowić opiekuna i powierzyć mu wykonywanie władzy rodzicielskiej (art. 18 ust. 2 ustawy nr 216/1990 o stosunkach między rodzicami a dziećmi).

4 Jak rozwiązana jest kwestia przyszłej władzy rodzicielskiej w przypadku rozvodu lub separacji rodziców?

W przypadku orzeczenia rozvodu, unieważnienia małżeństwa lub stwierdzenia jego nieważności kwestie związane z wykonywaniem władzy rodzicielskiej rozstrzyga sąd, który może powierzyć wykonywanie władzy rodzicielskiej jednemu z rodziców, obojgu rodzicom łącznie lub osobie trzeciej (art. 14 i 15 ustawy nr 216/1990). Jeżeli sąd powierzy prawo do wykonywania władzy rodzicielskiej tylko jednemu z rodziców, może również uregulować kwestie związane z prawem drugiego z rodziców do kontaktów z dzieckiem, kierując się dobrem dziecka (art. 17 ustawy nr 216/1990).

5 Jeżeli rodzice zawrą porozumienie w sprawie władzy rodzicielskiej, jakie formalności należy spełnić, aby było ono prawnie wiążące?

Sąd musi wydać postanowienie w przedmiocie porozumienia, aby stało się ono prawnie wiążące.

6 Jeśli rodzice nie mogą dojść do porozumienia w sprawie władzy rodzicielskiej, jakie są inne środki rozwiązania sporu bez konieczności oddawania sprawy do sądu?

Obecnie nie przewiduje się żadnych alternatywnych sposobów rozstrzygania sporów poza postępowaniem sądowym.

7 Jeśli rodzice udadzą się do sądu, w jakich sprawach dotyczących dziecka może decydować sędzia?

Sędzia może rozstrzygać wszelkie kwestie dotyczące dziecka, w tym kwestie związane z wykonywaniem władzy rodzicielskiej, prawem do kontaktów z dzieckiem, jego kształceniem i stanem jego zdrowia, zarządkiem jego majątkiem, jego imieniem i nazwiskiem, świadczeniami alimentacyjnymi na jego rzecz, jego wyjazdami za granicę oraz uprowadzeniem.

8 Jeśli sąd powierzy wyłączną władzę rodzicielską jednemu z rodziców, czy oznacza to, że rodzic ten może decydować we wszystkich sprawach dotyczących dziecka bez wcześniejszego porozumienia z drugim rodzicem?

Nie, ponieważ istnieją pewne kwestie – np. kwestie związane z zarządkiem majątkiem dziecka – które nie wchodzą w zakres pojęcia „pieczy” *sensu stricto*.

9 Co w praktyce oznacza decyzja sądu o powierzeniu rodzicom wspólnej opieki nad dzieckiem?

W praktyce wspólna piecza oznacza, że rodzice wspólnie podejmują decyzje dotyczące dziecka. Zazwyczaj oznacza to, że dziecko zamieszkuje z każdym z rodziców przez taki sam czas.

10 Do jakiego sądu lub organu należy się zwrócić z wnioskiem w sprawie władzy rodzicielskiej? Jakie formalności należy spełnić i jakie dokumenty dołączyć do wniosku?

W tym przypadku właściwy jest sąd rodzinny, w którego okręgu małoletni ma swoje miejsce zwykłego pobytu. Postępowanie wszczyna się, składając wniosek wszczynający postępowanie bez oświadczenia od przysięgą. Na tym etapie nie jest wymagane złożenie dokumentacji uzupełniającej.

11 Jaką procedurę stosuje się w takim przypadku? Czy można zastosować procedurę nadzwyczajną?

Wniosek doręcza się stronie przeciwnej, zobowiązując ją do stawienia się przed sądem w dniu wyznaczonym we wniosku w celu przedstawienia stanowiska w sprawie. Poza przypadkami uprowadzenia dziecka w sprawach dotyczących dzieci nie przewidziano trybu pilnego. Niemniej jednak z uwagi na specyficzny charakter spraw dotyczących dzieci sądy zapewniają priorytetowe traktowanie takich spraw. Ponadto do wszystkich postępowań w tego rodzaju sprawach zastosowanie mają postanowienia art. 6 europejskiej konwencji praw człowieka oraz przepisy art. 30 konstytucji Republiki Cypryjskiej; zgodnie ze wspomnianymi postanowieniami i przepisami wszystkie postępowania toczące się przed sądem należy zakończyć w rozsądnym terminie.

12 Czy można uzyskać pomoc prawną na pokrycie kosztów postępowania?

Tak, o ile wnioskodawca spełnia kryteria przewidziane w przepisach i o ile sąd wydał w tej kwestii postanowienie na podstawie ustawy nr 165(I)/2002.

13 Czy od decyzji w sprawie władzy rodzicielskiej przysługuje odwołanie?

Tak. Orzeczenie dotyczące władzy rodzicielskiej można zaskarżyć do sądu odwoławczego właściwego do spraw rodzinnych.

14 W niektórych przypadkach może zachodzić konieczność wystąpienia do sądu lub innego organu o wykonanie decyzji w sprawie władzy rodzicielskiej.**Jaka procedura ma zastosowanie w takim przypadku?**

Sądem właściwym do wykonania orzeczenia dotyczącego władzy rodzicielskiej jest sąd, który wydał to orzeczenie. Postępowanie wszczyna się, składając wniosek dotyczący dozwania do stawienia się przed sądem bez oświadczenia pod przysięgą na formularzu typu I, o którym mowa w zbiorze przepisów procesowych nr 2/90.

15 Co należy zrobić, aby orzeczenie dotyczące odpowiedzialności rodzicielskiej wydane przez sąd w jednym państwie członkowskim zostało uznane i wykonane w drugim państwie członkowskim?

W tym celu należy wystąpić z wnioskiem o uznanie i wykonanie orzeczenia zgodnie z art. 21 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 2201/2003. Wniosek należy złożyć do sądu rodzinnego, w którego okręgu zamieszkuje dziecko, lub – jeżeli miejsce zamieszkania dziecka znajduje się w państwie trzecim – do sądu rodzinnego, w którego okręgu zamieszkuje strona przeciwna.

16 Do którego sądu w danym państwie członkowskim należy się zwrócić, aby wnieść środek zaskarżenia od postanowienia o uznaniu orzeczenia dotyczącego odpowiedzialności rodzicielskiej wydanego przez sąd w innym państwie członkowskim? Jaka rodzaj postępowania ma zastosowanie w takich sytuacjach?

W takim przypadku sądem właściwym jest sąd rodzinny, w którego okręgu zamieszkuje dziecko, lub – jeżeli miejsce zamieszkania dziecka znajduje się w państwie trzecim – sąd rodzinny, w którego okręgu zamieszkuje strona przeciwna.

Zgodnie z przepisami ustawy nr 121(I)/2000 po otrzymaniu wniosku strona przeciwna ma prawo stawić się przed sądem i odnieść się do treści wniosku.

Postępowanie takie jest objęte zakresem stosowania rozporządzenia (WE) nr 2201/2003.

17 Jakie prawo zastosuje sąd w postępowaniu w sprawie odpowiedzialności rodzicielskiej w sytuacji, gdy dziecko lub strony nie mieszkają w danym państwie członkowskim lub są obywatelami różnych państw?

W takim przypadku zastosowanie ma prawo Republiki Cypryjskiej, a w szczególności przepisy ustawy nr 216/1990. Jeżeli żadna ze stron nie mieszka na Cyprze, zgodnie z ustawą nr 216/1990 sądy rodzinne Republiki Cypryjskiej nie są właściwe do rozpoznania sprawy.

Ta strona jest częścią portalu [Twoja Europa](#).

Państwa [opinia](#) na temat przydatności przedstawionych informacji jest dla nas ważna.

This webpage is part of an EU quality network

Ostatnia aktualizacja: 15/12/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.